

Referat av Ingrid Jönssons föredrag om ”Diabetes typ 1, en dödlig sjukdom som slår knut på livet ” på månadsmötet 2024-11-20.

Ingrid Jönsson började med att hon var tacksam för att få komma denna dag och prata om diabetes typ1 i världsdabetesmånaden november med världsdabetesdagen 14 november.

Ingrid är farmor till barnbarnet Theo som fick diabetes typ1 när han var 18 månader gammal. Detta blev verkligen en chock för hela familjen och anhöriga. Det är ju en 24/7/365 tillgänglighet alltid år ut och in. Ingrid är engagerad i Barndiabetesfonden och tycker det är viktigt att informera allmänheten om denna sjukdom för att få förståelse vad det innebär att ha diabetes typ 1.

Diabetes typ1 kan uppkomma från 6 månaders ålder och upp till 40-årsåldern.

Det är en autoimmunsjukdom som slår ut kroppens eget försvarssystem. Vid diabetes typ 1 angrips de insulinproducerande cellerna i bukspottkörteln så att de inte kan producera insulin.

Det innebär att kroppen producerar inget insulin alls. Då måste man tillföra insulin hela tiden dygnet runt beroende på vad man äter, aktiviteter m.m. Det är en livsfarlig sjukdom om man inte får sitt insulinbehov rätt dygnet runt. Det är en livssjukdom.

Det är viktigt att blodsockret inte får komma under 2 på insulinkurvan. Då är man låg och måste då ge sockertillförsel som t.ex. Dextrosoltabletter eller dricka mjölk för att snabbt höja blodsockernivån. Blir man för hög måste man tillföra insulin så att blodsockernivån sjunker igen. Det är en balans hela tiden som man måste själv hålla koll på eftersom kroppen inte gör det som det gör på en med utan diabetes.

Till skillnad mot diabetes typ 2 där producerar kroppen en viss del insulin, så behöver man bara ett tillskott och det är beroende på vad man äter och motionerar m.m.

Det finns inget botemedel idag för diabetes typ1 och det forskas mycket till orsaken varför vissa kan få det. Det är dokumenterat att det ej är ärftligt. Professor Emeritus Jonny Ludvigsson har under åren forskat mycket om diabetes typ 1. En fråga är om en virussjukdom kan utlösa sjukdomen. Sjukdomen har ökat markant efter Covid.

Men Jonny Ludvigssons forskning har kommit fram till att han tror att ett vaccin eller botemedel skall finnas mot diabetes typ1 år 2040.

Barndiabetesfonden bildades år 1989 av professor Jonny Ludvigsson. Syftet är hela tiden att samla in pengar till diabetesforskningen. Det lever 50 000 personer i Sverige idag med diabetes typ 1.

Idag finns det bra hjälpmedel. Theo som är elva år idag har en insulinpump på kroppen och en sensor på armen som piper vid låg eller hög blodsockernivå. Sensorn är kopplad till Theo:s mobiltelefon som larmar, som sedan är kopplad till föräldrarnas och anhörigas telefoner för larminformation.

Hur upptäckte ni då sjukdomen på Theo ? Ingrid berättade att det gjorde man vid 18-månaderskontrollen. Föräldrarna tyckte att han drack mycket och kissade mycket. Och man tog då ett blodprov som visade då på diabetes typ 1. Det blev då en enorm omställning och arbete för föräldrarna med dygnet runt service hela tiden med att ha koll på blodsockret.

Denna ständiga oro för barnets insulinnivå dygnet om alla dagar tar ofta hårt på föräldrarna och det är mycket lätt att bli utbränd. Andra symptom vid diabetes typ 1 är att man kan bli trött och kraftlös, se suddigt och illamående. Om man har högt blodsocker så luktar man aceton i munnen.

Följsjukdomar idag p.g.a. diabetes är hjärt-kärlsjukdomar, sämre syn, nedsatt njurfunktion, nervskador i ben, psykisk ohälsa och ätstörningar som är vanligt bland flickor.

Ingrid ville påpeka hur viktigt det är att informera ute i samhället om diabetes typ 1. Det är ganska okänt idag. Man vet inte skillnaden ens mellan diabetes typ1 och diabetes typ 2. Man känner inte till att det är en allvarlig livssjukdom.

Barndiabetesfonden besöker idag skolor och informerar om diabetes typ1 och vad det innebär att ha den sjukdomen.

Ingrid berättade om att man har aktivitetsgrupper för diabetesbarnen. Bland annat arrangeras Barndiabetesloppet i Lund varje år som är populärt och man får in mycket pengar till fonden.

Ett vektigt intressant och lärorikt föredrag och jag är säker på att alla gick hem med många tankar kring denna folksjukdom som bara ökar i hela världen.

Vid pennan !

Siv